

Speleološka ekspedicija Velebita 2007

Darko Bakšić, SO PDS Velebit

Od 4. do 19. kolovoza 2007. godine održana je treća po redu speleološka ekspedicija u jamski sustav Velebita.

Rezultati ovogodišnje ekspedicije jesu:

- Na dnu Vertikale Divke Gromovnice, na 580 m dubine, ispenjana je vertikalna od 34 m kojom je dosegnuta polica odakle treba nastaviti s penjanjem u dimnjaku. Tu je prestalo istraživanje jer još uvijek postoje dijelovi s većom perspektivom.
- Na -580 m, nakon prolaza kroz suženje na zapadnoj strani dvorane, dosegnuta je nova dvorana na -614 m.
- Nastavljeno je s istraživanjem u najdubljim dijelovima jame pa je tako pronađen meandar nazvan Potjehova potraga i nakon njega Podzemljarova dvorana na -1026 m.
- Snimljen je polusatni film o ekspediciji.
- Sakupljen je biološki materijal.
- Obavljena su fizikalna i kemijska mjerenja koja će nakon obrade biti objavljena.

Nakon istraživanja u 2007. godini jamski sustav Velebita – Dva javora dubok je 1026 m, poligonska duljina mu je 2560 m, a tlocrtna duljina 965 m.

Oznaka pločice na ulazu Velebite je: 05-0065. Oznaka pločice na ulazu Dva javora je 05-0112.

Morfologija jamskog sustava

Morfologija Jamskog sustava Velebita – Dva javora do dubine od 228 m je kompleksna. Ulazni dijelovi Velebite pružaju se u smjeru J-S i JJZ-SSI, dok se ulazni dijelovi Dva javora pružaju u smjeru Z-I. Na kontaktu kanala (meandara) Dva javora i Velebite, koji se pružaju duž pukotina Z-I i J-S, ulazi se u Vertikalnu Divke Gromovnice.

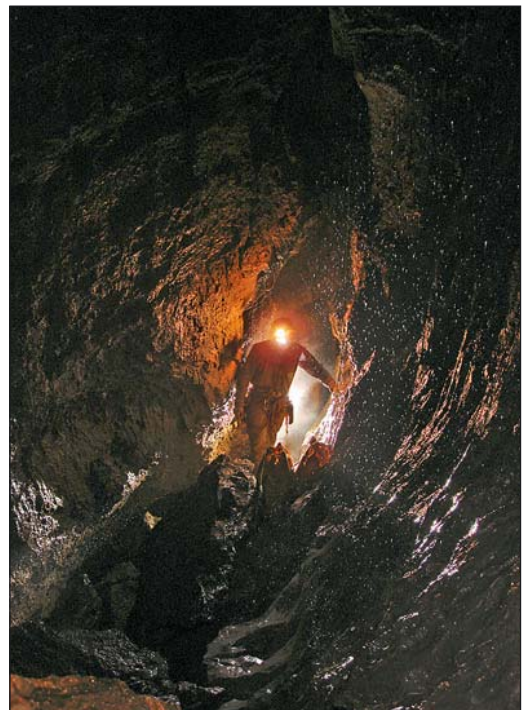
U Dva javora duž pukotine S-J pruža se vertikalna koja završava u Medvjedojoj dvorani, odakle se preko dva skoka i niz vertikalnu od 98 m spušta u najdublji dio Dva javora na -228 m.

U Velebiti se Palčičev meandar i Malikova igrarija pružaju u smjeru JJZ - SSI te čine

morfološki jedinstven meandar, za sada najistočniji poznati dio ovoga jamskog sustava. Palčičev meandar pruža se u smjeru jame Breskva, a spoj je zatrpan uglavljenim kršljem i blokovima kroz koje se osjeća jako strujanje zraka. U Palčičevom meandru dosegnuta je dubina od 97 m, a u Malikovoj igrariji u dvije vertikale -110 i -114 m. Ispod Perunovog meandra pruža se u smjeru J-S Perunov odvojak koji za sada završava suženjem na 161 m dubine.

Iz Dva javora u Vertikalnu Divke Gromovnice ulazi se kroz dio nazvan Žrekova prečka, koja se nalazi na dubini od 60 m, a iz Velebite s police na -105 m. Vertikalna Divke Gromovnice do 210 m dubine eliptičnog je promjera, prosječne širine 8×3 m. Na dubini od 210 m vertikalna se proširuje (spaja se) na vertikalnu promjera 40×15 m (smjer pružanja je S-J) i takav promjer zadržava do samoga dna.

Na 574 m dubine nalazi se dvorana prekrivena velikim kamenim blokovima. Najniža

Darko Bakšić

Speleolog ispod slapa »Ljuti se« na -941 m

»Podzemljara dvorana«, s -1026 m najdublja točka do sada istraženog jamskog sustava

točka dvorane doseže dubinu od 580 m. U ovoj dvorani postavljen je bivak 1 u zapadnom, najzaštićenijem dijelu. Odmah iza bivka, tri metra iznad dna, nalazi se pukotina kroz koju se osjeti strujanje zraka. Nakon pukotine slijedi suženje i vertikalna od 34, m koja završava na dubini od 614 m.

U niže dijelove jame prolazi se kroz meandar u koji se ulazi 46 metara iznad dna Vertikale Divke Gromovnice. Pruža se u smjeru juga vertikalom preko niza kršljivih, visećih polica do dubine od 785 m. Tu se na sigurnom mjestu na -786 m nalazi bivak 2. Neposredno prije bivka 2 nalazi se vertikalna koja se sa sjeverne strane spaja na glavni kanal. Za vrijeme oborina najveća količina vode dolazi upravo iz te vertikale, zaobilazi bivak i odmah ispod njega spaja se na glavni kanal. Od prolaza na -534 m do slapa Ljutiše na -941 m kanal se generalno pruža u smjeru jugozapada. Na 941 m dubine jama se spaja na meandar smjera S-J. Tu iz pravca sjevera dolazi novi vodeni tok. Slijedi relativno kratak meandar Potjehova potraga, koji se pruža u smjeru

juga (nizvodno), zatim dvije vertikale od 17 i 19 m te prevjesna vertikalna od 46 m kojom se spušta u Podzemljara dvoranu dimenzija 70 × 60 m. Mjesto na kojem se iskopčava s užeta ujedno je i najdublja točka jamskog sustava -1026 m. U Podzemljarevoj dvorani uspinje se u smjeru juga, a u njenom jugoistočnom djelu ulazi se u kanal koji nakon 60 m završava zarušenjem.

Speleološke udruge koje su sudjelovale u speleološkoj ekspediciji »Velebita 2007« i broj sudionika

SO PDS Velebit, Zagreb	34
SO HPD Mosor, Split	6
SO HPD Željezničar	3
SO PK Split i SD Špiljar	1
SD Samobor	1
Poljski speleolozi	8